

Faldende tilgang til HTX

Siden 2016 har der været en stødt tilbagegang i den samlede tilgang til de gymnasiale uddannelser. Hvis man dykker ned i tallene, dækker de dog over nogle forskellige og modsatrettede tendenser. HHX og HF har siden 2016 oplevet en stødt stigning i antallet af ansøgere¹, mens STX, som står for langt den største andel af gymnasieeleverne, og HTX begge har set en årlig tilbagegang. Da HTX er den mindste af de gymnasiale retninger, er denne retning særlig sårbar overfor flere års nedgang i antal elever. Derfor bliver der i det følgende set på gymnasiedata igennem en HTX-linse.

Ansøgningstal fra marts 2023 (1. prioritet til gymnasieretningerne)

Tabel 1: Fordeling af 1. prioritetsansøgninger til gymnasiale uddannelser (antal)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hf	3.521	3.826	4.352	4.724	5.227	5.363	5.229	5.430
HHX	9.857	9.634	9.433	9.430	9.878	9.780	9.891	10.568
HTX	5.466	5.135	5.250	4.898	4.786	4.718	4.115	3.579
STX	32.090	30.186	28.928	28.110	28.052	27.285	27.405	26.262
Total	50.934	48.781	47.963	47.162	47.943	47.146	46.640	45.839

Tabel 2: Procentvis fordeling af 1. prioritetsansøgninger til gymnasiale uddannelser

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hf	7%	8%	9%	10%	11%	11%	11%	12%
HHX	19%	20%	20%	20%	21%	21%	21%	23%
HTX	11%	11%	11%	10%	10%	10%	9%	8%
STX	63%	62%	60%	60%	59%	58%	59%	57%

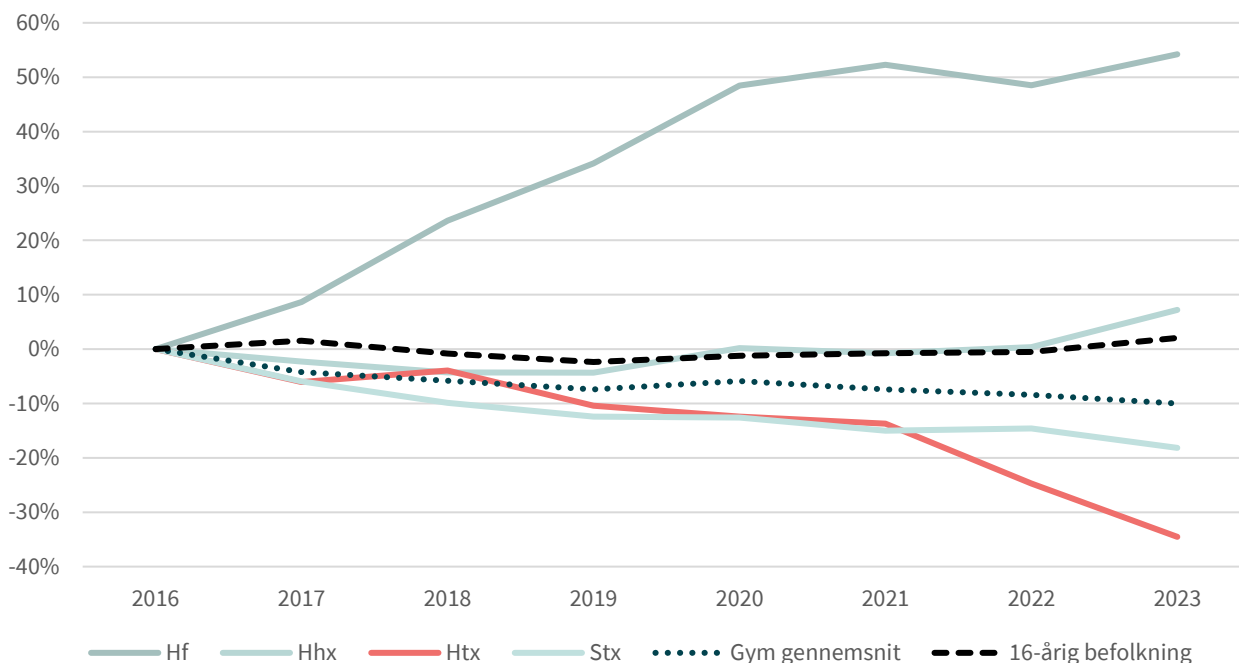
Af tabel 1 fremgår det, at der samlet set er sket et fald i 1. prioritetsansøgningerne til de gymnasiale uddannelser siden 2016. Af tabellen fremgår det også, at HF som den eneste retning har haft en solid stigning i antallet af ansøgninger siden 2016. HF's store stigning er dog ikke nok til at vende den samlede tendens for gymnasierne som er for nedadgående. Dette skyldes at STX står for langt størstedelen af det samlede antal gymnasielever.

Af tabel 2 fremgår den årlige fordeling i procent ud af det samlede antal ansøgere til de gymnasiale uddannelser. Her ses det, at de årlige forskydninger i fordelingen af ansøgninger til uddannelserne ikke er voldsomt store. Den største ændring der findes i årrækken 2016-2023, er for STX, som har 6 procentpoint færre ansøgere i 2023 end i 2016. For HTX er der kun tale om 3 procentpoints forskel fra 2016-2023. Men selvom HTX "kun" har 3 procentpoint færre ansøgninger ud af den samlede ansøgningspulje, er dette i

¹ Der er både tal for 1. prioritets ansøgninger og tal for hvor mange der reelt starter på gymnasierne (kaldet "tilgang"). I dette tilfælde benyttes ansøgningstallene fortrinsvist, da der her findes tal for 2023 og historisk set er god sammenhæng mellem ansøgningstal og tilgangstal.

realiteten en stor tilbagegang for HTX, hvis man kigger isoleret på denne retning. Som det fremgår nedenfor (figur 1), svarer denne 3 procentpoints forskydning til en fald for HTX på mere end 30 procent siden 2016.

Figur 1: Procentvis ændring i 1. prioritetsansøgninger for de gymnasiale uddannelser siden 2016

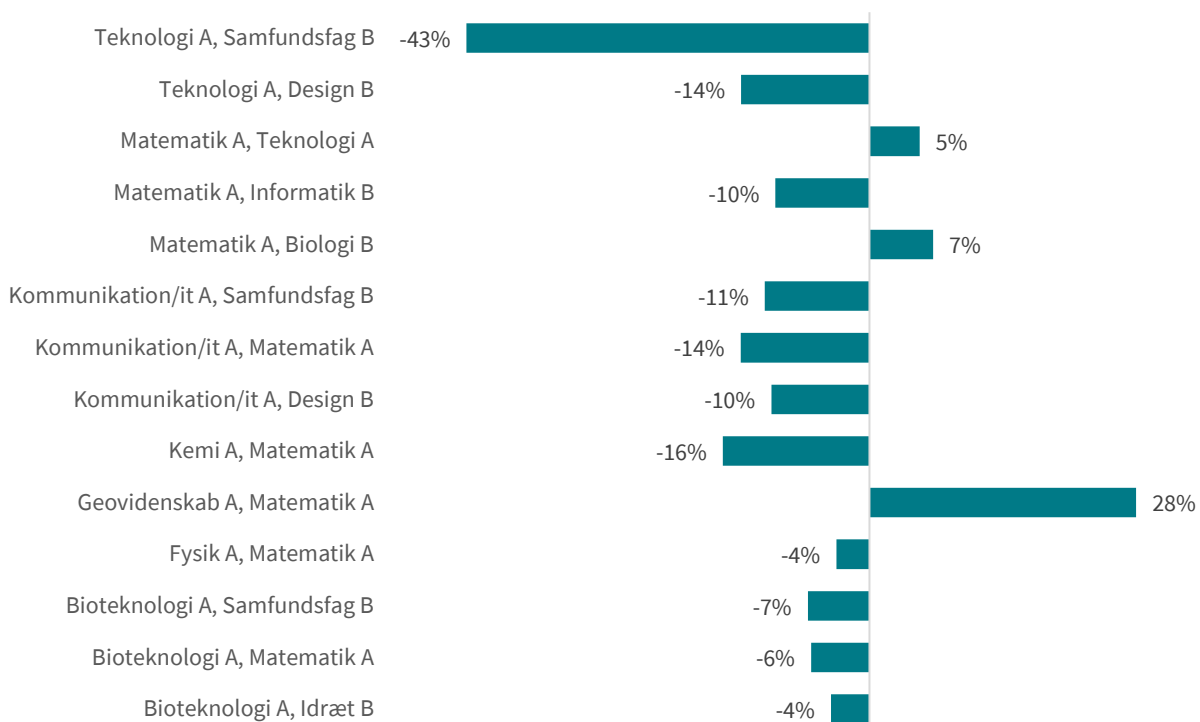

Af figur 1 fremgår det, at HTX har oplevet et procentuelt fald i antallet af ansøgninger, som er langt højere end både gennemsnittet og STX's fald siden 2016. Figur 1 viser desuden, at der ingen sammenhæng er mellem demografien af 16-årige og det gennemsnitlige fald i ansøgninger, hvilket betyder, at de unge søger andetsteds hen efter 9. og 10. klasse.

I det følgende ses der nærmere på, hvordan faldet mere konkret har forankret sig på HTX.

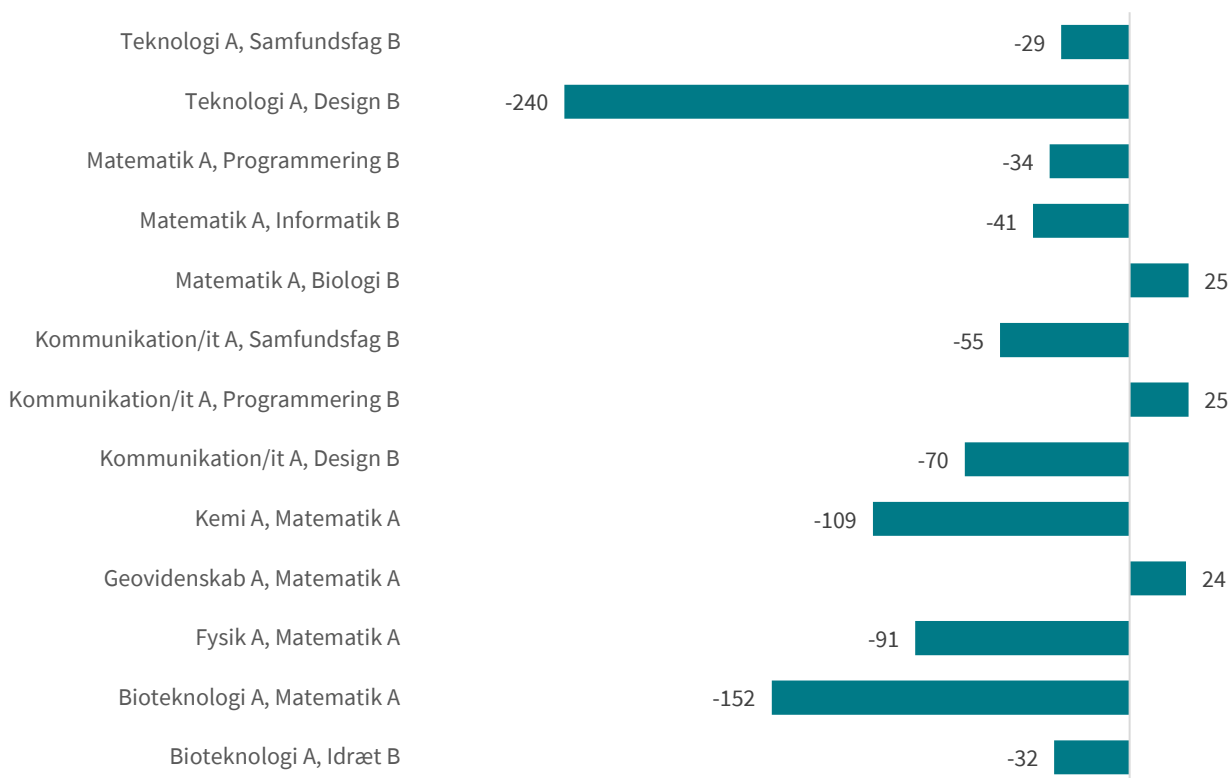
Studieretninger på HTX

Figur 2: Procentvis ændring i elever indskrevet på udvalgte HTX-studieretninger 2021-2022

Figur 2 viser den procentvise ændring i antallet af elever på udvalgte HTX-studieretninger fra 2021-2022. For de fleste studieretninger ses der et fald i antallet af elever, hvilket meget naturligt følger den generelle elevnedgang. Dog skiller særligt to studieretninger sig ud: *Teknologi A, Samfundsfag B* og *Geovidenskab A, Matematik A*, hvor der hhv. er et 43 pct. fald svarende til 29 færre elever og en 28 pct. stigning svarende til 24 flere elever.

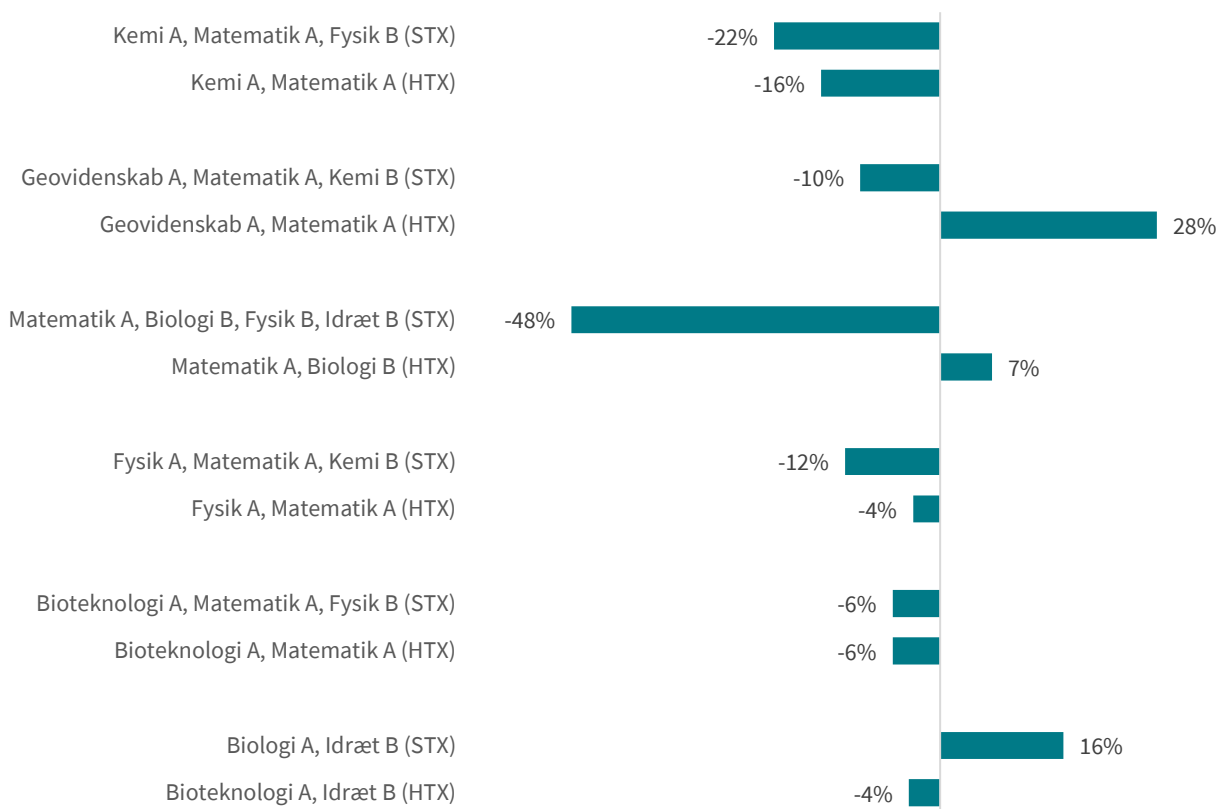
Figur 3: ændring i antal elever indskrevet på udvalgte HTX-studieretninger 2021-2022

Figur 3 illustrerer, at selvom de større studieretninger ikke har de største procentvise fald, står nogle af disse linjer stadig for en relativ stor del af det samlede fald i *antallet* af elever. Særligt stort er faldet for linjerne *Teknologi A, Design B* og *Bioteknologi A, Matematik A* med fald på hhv. 240 og 152 elever fra 2021-2022.

I arbejdet med at forstå den faldende elevtilgang på HTX har vi i DEG undersøgt den hypotese, at eleverne som kunne have valgt en naturvidenskabelig retning på HTX, måske i stigende grad vælger naturvidenskabelige retninger på STX i stedet. Med udgangspunkt i figur 4 nedenfor må denne hypotese dog forkastes. Figuren viser den procentvise ændring i antallet af elever fra 2021-2022 på sammenlignelige studieretninger fra STX og HTX.

Figur 4: Ændring i elever indskrevet på sammenlignelige STX- og HTX-studieretninger 2021-2022

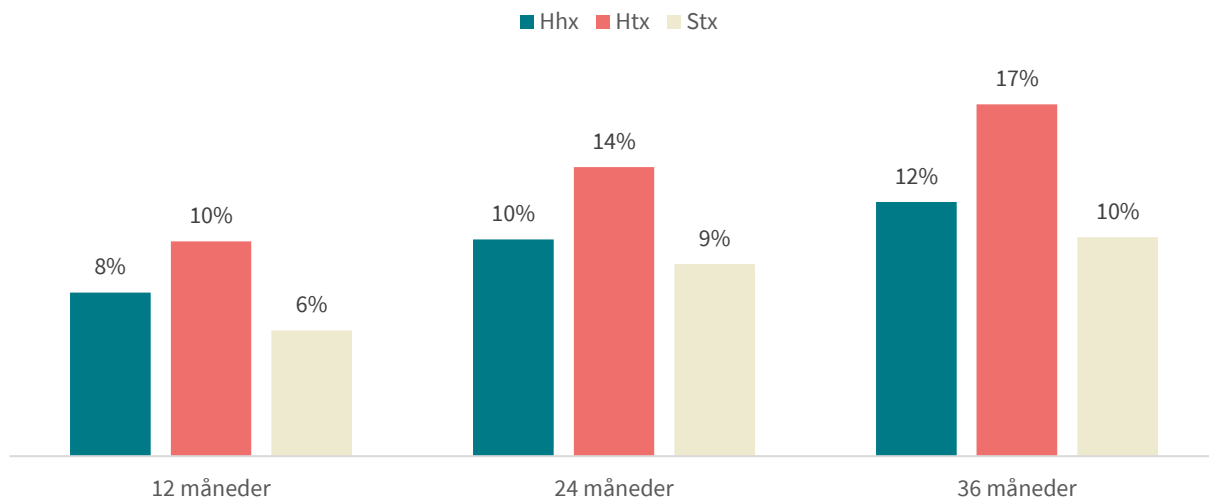

Figur 4 viser, hvordan der i næste alle tilfælde af sammenlignelige studieretninger mellem STX og HTX er større fald på studieretningerne på STX end på HTX. I nogle tilfælde peger pilen ligefrem i den modsatte retning, hvor HTX-studieretningen stiger mens STX-studieretningen falder. Den eneste undtagelse er ved de to studieretninger *Biologi A, Idræt B (STX)* og *Bioteknologi A, Idræt B (HTX)*, hvor STX-studieretningen har en solid stigning på 16 pct. mens HTX-studieretningen har et mindre fald på 4 pct. Lige akkurat disse to studieretninger er dog de to mindst sammenlignelige i rækken af sammenlignelige studieretninger, da der reelt er tale om to forskellige A-fag. Det er derfor forventeligt ikke en forklaring på HTX-faldet, at eleverne skulle vælge sammenlignelige STX-studieretninger fremfor HTX-studieretningerne. I stedet tyder det på, at der grundlæggende er en mindsket interesse for de naturvidenskabelige studieretninger.

Frafald på HTX

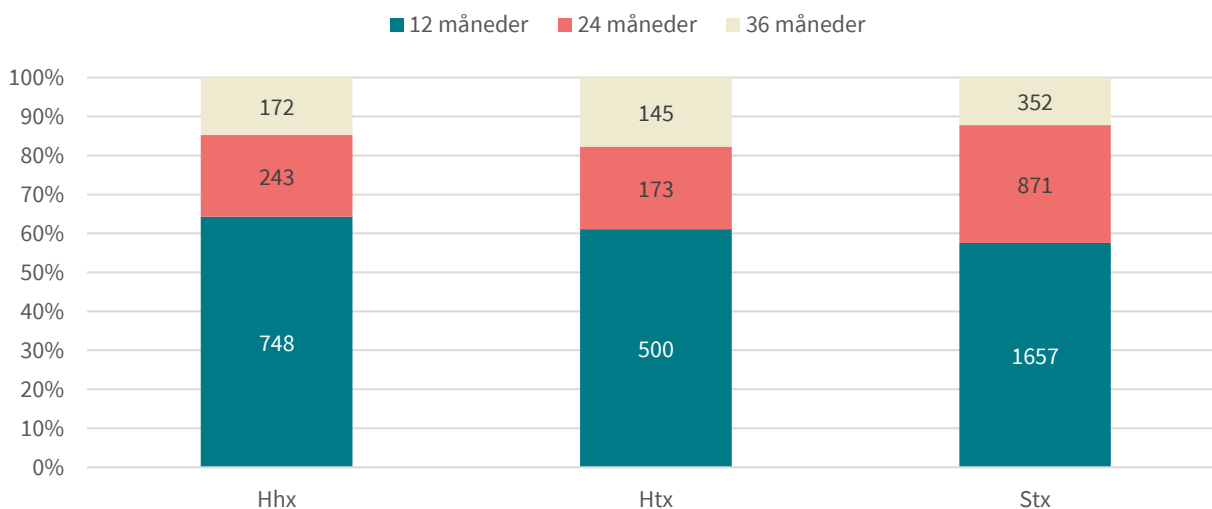
I de følgende figurer gennemgås forskellige aspekter af frafaldet fra de gymnasiale uddannelser. Her fokuseres der kun på HTX, HHX og STX.

Figur 5: Akkumuleret frafald i pct. hhv. 1, 2 og 3 år efter studiestart (skoleåret 2019/20)

Figur 5 viser det samlede akkumulerede frafald på tre forskellige skæringstidspunkter: hhv. 1, 2 og 3 år efter studiestart. Af figuren fremgår det, at HTX har det højeste frafald og at størstedelen af frafaldet sker i løbet af det første år på uddannelsen.

Figur 6: Antal frafaldne elever hhv. 1, 2 og 3 år efter studiestart (skoleåret 2019/20)

Figur 6 viser antal frafaldne elever og fordelingen heraf hhv. 1, 2 og 3 år efter studiestart. Ligesom i figur 5 ses det i denne figur tydeligt, hvordan langt flest elever falder fra indenfor det første år af studiet.

HTX'ernes valg af videregående uddannelse

Nedenfor ses de 20 uddannelser som flest HTX-dimittender (2019) var startet på senest 2 år efter dimittering.

Tabel 3: Top-20-liste over HTX-dimittenders (2019) valg af videregående uddannelser:

#	Uddannelse	Antal	Pct. *
1	Medicin, bach.	136	4,3%
2	Maskinmester, prof.bach.	120	3,8%
3	Datalogi, bach.	108	3,4%
4	Maskinteknik, ing.prof.bach.	87	2,7%
5	Sygeplejerske, prof.bach.	85	2,7%
6	Folkeskolelærer, prof.bach.	72	2,3%
7	Software, ingeniør bach.	68	2,1%
8	Pædagog, prof.bach.	61	1,9%
9	Softwareudvikling, bach.	56	1,8%
10	Bygningskonstruktør, prof.bach.	44	1,4%
11	Software engineering, ing.bach.	44	1,4%
12	Softwareteknologi, ing.prof.bach.	44	1,4%
13	Farmaci, bach.	43	1,4%
14	Fysik, bach.	41	1,3%
15	Biologi, bach.	38	1,2%
16	Byggeri og infrastruktur, ing.prof.bach.	35	1,1%
17	Kemi og teknologi, ing.bach.	32	1,0%
18	Humanistisk-teknologisk, bach. (RUC)	32	1,0%
19	Bioteknologi, ing.bach.	32	1,0%
20	HA almen erhvervsøkonomi, bach.	31	1,0%

**Procentsatsen viser andelen af den samlede mængde HTX-dimittender fra 2019, der er i gang med den pågældende videregående uddannelse to år efter gennemført studentereksamen.*

Af tabel 3 fremgår det, at der blandt HTX'ernes 20 mest valgte videregående uddannelser både er uddannelser som har mangel på søgning og professioner som oplever mangel på arbejdskraft. Af tabellen fremgår det endvidere, at der generelt er stor spredning i valget af videregående uddannelser med kun godt 4 pct. som den hyppigst valgte uddannelse (Medicin). Dette er et udtryk for, at HTX'erne er en diversificeret gruppe af unge mennesker og at uddannelsen har et bredt adgangsgivende spektrum.

Om data

- Alle figurer og tabeller er baseret på data fra uddannelsesstatistik.dk med undtagelse af demografidata for 16-årig befolkning som er hentet fra Danmarks Statistik.
- Data for 1. prioritetsansøgningerne der benyttes i tabel 1 og 2 samt figur 1 omfatter kun ansøgninger fra elever i 9. og 10. klasse.

- Vedr. tal for 1. prioritetsansøgningerne 2023: Antallet af ansøgere fra 9. og 10. klasse, der indgår i opgørelsen, er i dette år lavere end tidligere år (ca. 2-3.000 færre). Det skyldes ifølge Styrelsen for It og Læring en række ændringer i søgeprocessen (bl.a. kortere og forrykket ansøgningsperiode), ændring i regelgrundlag og ny it-understøttelse af ansøgningsproces.